

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Avgvstini Barbosæ I. V. D. Lvsitani, Protonotarii, Et
Ivdicis Apostolici designati pro Tribunali Nunciaturæ
Hispaniæ, ac insignis Ecclesiæ Vimaransensis Thesaurarij
Maioris, Collectanea Doctorvm, Qui ...**

Barbosa, Agostinho

Venetiis, 1643

14. Causæ ciuiles exemptorum, Clericorum secularium, & regularium
degentium extra monasterium, videantur ab Episcopis vt deputatis à Sede
Apost.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14108

20. Parochi in Ecclesia exempta animarum curam exercere intendentes prius approbandi, & examinandi sunt ab Episcopo, iuxta dispositionem cap. per exemptionem, de privileg. lib. 6. Ita Aldan. d. tit. 5. num. 7. referens sic decisum in Comput. quon. 23. Junij 1629.
21. Approbatus, & prouisus ab antecessore de Ecclesia parochiali potest ab Episcopo successore iterum examinari, superueniente rationabili causa, ex Aldan. d. tit. 5. num. 8. vbi dicit ita fuisse resolutum in Placentina 26. Augusti 1628.
22. Examinandi non sunt de litteratura illi, qui Subdiaconi, vel Diaconi, ac Presbyteri sunt, petuntque admitti ad Cathedralis Ecclesie canonicatus, qui eum ordinem sacrum, quem ipsi habent, requirunt, sibi in forma Dignum collatos; ij vero, qui sacros Ordines nondum susceperunt, examinandi sunt an illa habeant adiumenta doctrina, quae ex praescripto S. Concil. Trident. necessaria sunt illi sacro Ordini, qui canonicatus, quem consequi volunt, erit annexus. Ita refert decisum Nicol. Garc. de beneficijs, part. 6. cap. 2. num. 234.
23. Canonicus semel ab examinatore Urbis cum canonicatum adeptus est, examinatus, & idoneus repertus, si eo dimisso alium canonicatum obtinuerit, non est iterum examinandus, secundum Aldan. d. tit. 5. num. 10. vbi refert sic fuisse resolutum in Ianuen. 6. Julij 1592.
24. Episcopus, cui commissum est examen per litteras Apostolicas alicuius, qui beneficium simplex obtinuit, poterit illud delegare, non obstante quod fuerit in litteris eius conscientia onerata, vt per Aldan. citato loco.
25. a. Et nullus appellations remedio, &c.] Appellari non potest ad effectum evitandi examen, tenent per hunc text. Azeued. ad lib. 1. num. 4. tit. 16. lib. 3. nona recop. Gonzal. ad

reg. 8. Cancell. gloss. 9. §. 1. in annot. contra nullitates, num. 184. Nicol. Garc. de benef. p. 9. cap. 2. nu. 242. Massobr. in sua praxi habendi concursus reg. 5. dub. 5. a prime. Ego ipse de officio & potest. Episc. p. 3. alleg. 72. num. 124.

Non tolli tamen appellationem a mala relatione, & grauamine, ac reprobatione examinerum, aserunt Gonzal. d. loco num. 186. Massobr. d. dub. 5. num. 5. Rot. decis. 10. p. 2. diuers. Gregor. XV. decis. 515. & 538.

β Presentatis tamen, &c.] Presentatum, seu electum ad beneficium, posse absentem ab Episcopo institui, si ei nota sit esse idoneum notorie, veluti quia Doctor est in aliqua Vniuersitate studij generalis graduatus, cumque examine non indigere, resoluunt Henriquez in sum. lib. 10. cap. 18. in princ. Emman. Sa in aphor. verb. examen. C. ned. ad Decretum collect. 15. num. 3. Nicol. Garc. de benef. p. 4. c. 1. a num. 16. Ego ipse d. alleg. 60. num. 85.

Doctorem vero, aut Licentiatum in Theologia, vel iure Canonico, & in publica Vniuersitate graduatum, non excusari ab examine, quando petit prouideri de aliqua Ecclesia parochiali, resoluunt Lambertin. de inu. patr. p. 1. lib. 2. quest. 11. art. 3. num. 5. Rebuff. de privileg. schol. priuil. 86. num. 4. Flamin. de resign. benef. lib. 8. quest. 9. num. 83. cum seqq. Vgolin. de offic. Episcopi cap. 50. §. 6. & §. 10. num. 6. Less. de iustit. lib. 2. cap. 34. num. 82. Aloyf. Ricc. in decis. curia Archiep. Neapol. p. 1. decis. 139. Cened. d. collect. 15. num. 5. decium referunt Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 4. num. 90. Nicol. Garc. de benef. part. 9. cap. 2. num. 103. Platec. in praxi Episcop. part. 2. cap. 5. num. 17. vers. Doctor. Aloyf. Ricc. d. resol. 351. num. 2. Prosper de Augustino in addit. ad Quarant. in sum. Bullarij, verb. benefic. paroch. collatio, quest. 1. Zerol. in praxi Episcop. p. 2. verb. Doctor. §. 2. Ego ipse d. allegat. 60. num. 86.

Causae ciuiles exemptorum, Clericorum secularium, & Regularium degentium extra monasterium, videantur ab Episcopis vt deputatis a Sede Apostolica.

C A P V T X I V.

- 1 Doctores de materia cap. agentes.
- 2 Regulares iuxta eorum priuilegia coram suis Superioribus, vel Conseruatoribus sunt conueniendi.
- 3 Regulares omnes in ciuitatibus existentes Conseruatores sibi eligere debent, & semel electos non nisi in Capitulis prouincialibus mutare possunt.
- 4 Canonici Regulares, qui presciciuntur aliquibus Parochialibus Ecclesijs si ibi delinquant extra Sacramentorum administrationem, a suis Superioribus tantum sunt puniendi.
- 5 Cōprehenduntur Regulares militiae Regni Portugalie.
- 6 Regulares ad interueniendum orationi 40. horarum in Cathedrali non possunt Ordinarij constringere.
- 7 Causa mercedum, id est, stipendium operarum soluendum.
- 8 Miserabiles personae quae.
- 9 Habet locum quando priuilegium exemptionis est loco certo circumscriptum.

IN exemptorum causis constitutio Innocentij IV. quae incipit, *Volentes*, in generali Concilio Lugdunensi edita seruetur, quam eadem sacrosancta Synodus innouandam censuit, & innouat: addendo insuper, quod *a in ciuilibus causis mercedum, & miserabilium personarum clerici seculares, aut regulares extra monasterium degentes, quomodolibet exempti, etiam si certum iudicem, a Sede Apostolica deputatum, in partibus habeant: in alijs vero, si ipsum iudicem non habuerint, & coram locorum Ordinarijs, tanquam hoc ab ipsa Sede delegatis, conueniri, & iure medio ad soluendum debitum cogi, & compelli possint: priuilegijs, exemptionibus, Conseruatorum deputationibus, & eorum inhibitionibus aduersus praemissa nequaquam valituris.*

Vide Paul. Fusc. de visitat. lib. 2. cap. 15. num. 44. & cap. 16. num. 1. Salzed. ad Bernard. in practica cap. 3. Ioann. à Cruce de statu relig. lib. 2. cap. 10. dub. 6. Nauarr. commento 2. de Regular. num. 63. Narbona l. 59. gloss. 1. num. 23. tit. 4. lib. 2. Recopilat. Sanchez in consil. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 9. dub. 2. num. 2. Gutierrez practica. lib. 3. quest. 10. num. 2. & lib. 4. quest. 24. Fr. Emmanuel. questionum regularium tom. 1. quest. 65. art. 5. & tom. 2. quest. 2. art. 8. Lezana in sum. quest. Regular. cap. 11. num. 10. Lauret. de Franchis in controuers. inter Episcop. & Regular. quest. 5. num. 1. pag. 310. Marcell. Vulpe in praxi iudic. fori eccles. cap. 42. num. 24. Flamin. Paris. de resignatione beneficiorum lib. 3. quest. 11. num. 7. versio. tertio. Ceual. commun. contra communes tomo 4. quolib. 897. sub num. 813.

& 792. cum seqq. Aloyf. Ricc. in collect. decis. part. 3. collect. 503. versio. tertius. & in praxi rerum fori eccles. decis. 651. in 1. edit. alias resolut. 547. num. 2. in 2. edit. & in decis. curia Archiepisc. Neapolit. part. 4. decis. 14. Francisc. Leo in thesuro fori eccles. part. 1. cap. 3. num. 34. Campan. in diuers. iuris canonic. rubr. 12. cap. 13. num. 29. cum seqq. vbi agit de concordando hoc decreto cum alio infra sess. 25. de Regular. cap. 34. metipsum de officio & potestate Episcopi, part. 3. allegat. 105. num. 21. cum seqq. & allegat. 106. num. 34. vbi de intellectu Hieron. Roder. in compendio questionum regular. resolut. 33. num. 27. nouissime Stephan. VVeyms ad constitutiones 24. ex antiquo iure desuocatas. & per Concil. Trid. innouatas constit. 22. vbi dicit innouari e. volentes, de privileg. lib. 6. per decretum Concilij

Lib. 6. decret. de privileg. cap. 1. vide post finem huius libri infra sess. 14. de reformatione c. 9. in fin.

cilij in præfenti, & vnum ac alterum diuersimode interpretatur.

2. Neque constitutione in generali Concil. Lugdunens. edita, incip. *Volentes*, neque hoc decreto comprehenduntur Regulares, ideoque iuxta eorum privilegia coram suis Superioribus, vel Conservatoribus, sunt conueniendi, vt testatur resolutum Aldrete *in allegat. pro omnimoda Regularium exempti. part. 1. cap. 7. num. 2.* quem refero Ego ipse *d. allegat. 105. num. 23. in fine.* Nouar. *in lucern. Regular. verb. causa, num. 3. & 4.* Et sic Regulares pro contractibus, vel debitis, si intra monasteria maneat, conueniendi sunt coram Superioribus suis vel Conservatoribus, non autem coram Ordinarijs, aut alibi. Ita à sacra Congregatione decisum fuisse refert Narbona *dicta l. 59. glossa 1. num. 230.*
3. Regulares omnes in ciuitatibus existentes Conservatores sibi eligere debent, coram quibus conueniantur, ac semel electos non nisi in Capitulis provincialibus mutare possunt, eorumque nomina intra mensem à die electionis locorum Ordinarijs indicare tenentur, alioquin coram ipsis Ordinarijs conueniri possent; ita refert decisum Pfafec. *in praxi Episcop. p. 2. cap. 3. num. 43.*
4. Canonici Regulares, qui de consensu, & mandato suorum superiorum Regularium aliquibus parochialibus Ecclesijs suis monasterijs vnitis præficiuntur, si delictum curam animarum, aut administrationem Sacramentorum non concernens commiserint, non possunt ab Episcopo puniri, sed à suis superioribus Regularibus tantum, ita refert resolutum Aldan. *in compend. canonic. resolut. lib. 1. tit. 10. num. 4.*
5. Hoc decreto compelluntur etiam Regulares Militiæ Regni Portugaliæ, qui de licentia magni Magistri extra monasteria degunt, quamuis sint exempti. Et habet quoque locum in illis Regularibus exemptis, qui extra eorum monasteria degunt, & seruiunt beneficijs, quæ sunt membra suarum Religionum, vt ait resolutum Aldan. *d. tit. 10. num. 5.*

Regulares ad interueniendum orationi quadraginta horarum in Cathedrali non possunt Ordinarij constringere, vt per Aldan. *d. tit. 10. num. 6.* qui refert ita decisum à S. Congreg. Episcop. *in Salernitana de anno 1581.*

a. *In ciuilibus causis mercedum.*] Tamburinus *tomo 3. de iure Abbatum, disput. 5. quest. 11. num. 90.* per causas mercedum intelligit, id est, soluendi operarijs stipendium, Henriquez *lib. 7. de Indulgentijs, cap. 25. num. 5. in commenso littera O. Sanchez in consil. moral. tomo 2. lib. 6. cap. 9. dub. 2. num. 5.*

b. *Et miserabilium personarum.*] Dicuntur viduæ, orphanæ, pupillæ, senes, decrepiti, debiles, diuturno morbo laborantes, pauperes, de nouo conuersi ad Fidem, & cæteri, ad quorum commiserationem natura mouemur, vt per Sanchez *d. dub. 2. num. 3.*

y. *Si ipsum iudicem non habuerint.*] Episcopus potest procedere contra exemptos tanquam delegatus Sedis Apostolicæ, quando in loco non adest iudex, qui possit exemptorum causas cognoscere, ne delicta maneat impunita, secus quando adest iudex deputatus ad cognoscendas causas exempti, quia tunc Episcopus non cognoscit. Ita Gutierrez *practic. libro 3. questione 10. sub num. 2.* Lotterus *de re benef. libro 1. questione 25. num. 45. & 54.*

z. *Coram locorum Ordinarijs, &c.*] Locum obtrinet quando exemptionis privilegium est loco certo circumscriptum, ita vt extra illum licet exemptus contrahens, vel delinquens coram loci Ordinarij conueniri possit; non vero quando sunt exempti, non ratione certi loci, sed personarum, quia vbique contraxerint, vel res sita sit, vel delictum commiserint, minimè coram Ordinarijs conueniri possunt, nec illa Innocentij constitutione sunt comprehensi, vt tenent Couarr. *practic. cap. 11. num. 5.* Fr. Emman. *questionum regular. tom. 2. quest. 63. art. 3. & 6.* Aldrete *d. part. 1. cap. 8. num. 17.* Ego ipse *d. allegatione 105. num. 23. in princip. Sanchez in consil. moral. tomo 2. lib. 6. cap. 9. dub. 5. num. 20.*

Ordinarij curent vt hospitalia quæcumque, etiam exempta, à suis administratoribus fideliter gubernentur.

CAPVT XV.

1. Doctores de materia cap. agentes.
2. Episcopo reddenda est ratio de omnibus locis pijs, publicis, siue priuatis, Ecclesiasticis, vel laicalibus.
3. Administrationis rationes Ordinarius exigere potest ab administratoribus, donec coram eodem doctum fuerit de institutione in qua secus cautum sit.
4. Rationes ab administratoribus hospitalium, & piorum locorum pluries repeti possunt.
5. Rationes exigere non debet Episcopus, aut Capitulum

tempore quo recitantur hora canonica, & diuina celebrantur.

6. Rationem administrationis operum piorum ad curam Capituli pertinentium, potest solus Episcopus sine coniudicibus exigere, dummodo non procedat ad priuationem.

7. Administrantes bona ad monasteria monialium etiam Regularibus subiectarum pertinentia, an & quando teneantur rationem administrationis reddere Episcopo loci.

¶ Sess. 25. cap. 6.
¶ Lib. 5. Cle. de relig. domibus cap. 2. quia contingit, & in tra sess. ult. de reform. c. 2.

Curent Ordinarij, vt hospitalia quæcumque à suis administratoribus, quocumque illi nomine censeantur, etiam quomodolibet exemptis fideliter, & diligenter gubernentur, constitutionis concilij Viennensis, quæ incipit, ^a Quia contingit, forma seruata, quam quidem constitutionem eadem sancta Synodus innouandam duxit, & innouat cum derogationibus in ea contentis.

Vide Fr. Emman. *quest. regul. tom. 2. quest. 63. art. 7. vers. quinto, & quest. 84. art. 2. & art. 3.* vbi an hospitale possit committi per legatum Religioso, iuxta text. in Clem. quia contingit, de relig. domibus. Zerol. *in praxi Episcop. part. 1. verb. hospitale num. 2.* nouissimè Stephan. V Veyms *ad constitutiones 24. ex antiquo iure desumptas, & per Concil. Trident. innouatas constitutione 16. pag. 161. cum seqq.* vbi dicit innouati Clem. quia contingit, de relig. domib. per decretum Concilij in præfenti, & vnum ac alterum eleganter explicat, & interpretatur, Gabr. Pereira *de Manna Regia part. 1. cap. 16.* AZOT. *instit. moral. part. 2. lib. 3. cap. 40. questione 10. versic. & sessione, Valasc. consult. 105.*

num. 23. vbi ait quòd debet intelligi *d. Clem.* de hospitalibus publicis, & erectis auctoritate Ordinariorum, & num. 28. quòd xenodochia, & hospitalia pertinent ad sollicitudinem Episcoporum, & à num. 45. quòd Episcopus habet iurisdictionem super hospitalibus, & potest in illis exercere iura Episcopalia, si auctoritate illius sint erecta. Flamin. Paris. *de resign. benef. lib. 2. questione 14.* vbi quòd hospitalia, quæ dantur clericis in administrationem, iuxta formam dictæ Clem. quia contingit, possunt resignari simpliciter, & in fauorem. Surd. *de aliment. tit. 1. quest. 87.* vbi quòd Rector hospitalis sumit alimenta de redditibus eiusdem, non solum pro se inseruente, sed